

SŁOWO

Wilno, Sobota 1-go września 1923 r.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228 Otwarta od 9 do 3.

CENA OGŁOSZEŃ Wiersz milimetro
wy jednoszpaltowy na str. 3-ej 13-c
000 marek, za tekstem 2000 marek
Najmniejsze ogłoszenie 20000 m. p.; z
prowinjacji oraz w nr. świątecznych
o 25 proc. drożej.

PRENUMERATA miesięczna z dostar-
czaniem do domu oraz z przesyłką
pocztową mk. 70000. Konto czekowe
w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej
Nr. 80.259.
Cena pojedynczego N-ru 3000 nr.

Na podstawie uchwały Jubileuszowego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dnia 24 maja roku 1923 i postanowienia P. p. Ministrów Skarbu, oraz Handlu i Przemysłu z dnia 27 sierpnia roku bież. L. 6549.-III i ogłoszonego w „Monitorze Polskim” z dnia 28 sierpnia r. b. Nr. 194, pozycja 739.

Wileński Prywatny Bank Handlowy w Wilnie

przystępuje do powiększenia kapitału zakładowego o dalsze 1 822.500.000 do wysokości

Marek 2.025.000.000.

przez wypuszczenie 3.375.000 sztuk nowych akcji VI-ej emisji po marek 540 imiennej wartości każda na następujących warunkach:

- 1) każda jedna akcja poprzednich 5-ciu emisji daje prawo do nabycia dziewięciu nowych akcji VI-ej emisji;
- 2) kurs emisyjny nowych akcji zostaje oznaczony na Mk. 2,500,— z których marek 540,— będzie zaliczonych do kapitału zakładowego, a reszta, po potrąceniu kosztów emisji, do kapitału zapasowego, niemniej, jak marek 270 na każdą akcję;
- 3) pod względem praw przysługujących akcjonariuszom, akcje VI-ej emisji będą zrównane z akcjami emisji poprzednich z chwilą wpisania podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego i uczestniczyć będą w dywidendzie od dnia 1 stycznia 1923 r., z tem jednak zastrzeżeniem, że przy wpłaceniu należności za akcje VI-ej emisji musi być opłacone 6 proc. w stosunku rocznym od należności przypadającej za akcje nowej emisji od dnia 1 stycznia roku 1923 do chwili całkowitego uiszczenia opłaty za te akcje;
- 4) akcjonariusze, pragnący korzystać z prawa nabycia akcji VI-ej emisji, powinni w miejscach, poniżej wymienionych, przedstawić swoje akcje poprzednich emisji do ostemplowania i jednocześnie wpłacić pełną cenę emisyjną.

• Marek 2.500.—

za każdą akcję i 6 proc. wskazane w § 3, nie później jednak jak dnia 1-go października 1923 r., do godz. 2-ej po poł. Po upływie tego terminu tracą akcjonariusze prawo do nabycia nowych akcji po cenie emisyjnej.

- 5) na uiszczone wpłaty będą wydawane imienne świadectwa tymczasowe, które zostaną zamienione na akcje po ich wydrukowaniu;
- 6) do niniejszej emisji stosują się paragrafy 5-ty i 6-ty Statutu Banku.

Zapisy na akcje przyjmują:

w WILNIE: WILEŃSKI PRYWATNY BANK HANDLOWY
Mickiewicza Nr. 8.
w WARSZAWIE: BANK KREDYTOWY W WARSZAWIE
Mazowiecka Nr. 9.

Księgarnia W. i K. Mikulskich

Wilno, Wileńska 25.

Telefon 664.

Poleca wielki wybór podręczników szkolnych dla wszystkich zakładów naukowych. Ponadto kupuje i sprzedaje **podręczniki używane** na dogodnych warunkach.
W niedzielę dn. 2 i 9 księgarnia otwartą będzie od godz. 1—5-ej.

Na sezon szkolny!

KSIĘGARNIA
Gebethnera i Wolffa i S-ki

Wilno ul. Mickiewicza Nr. 6

poleca bogaty sortyment podręczników szkolnych dla średnich zakładów naukowych i szkół powszechnych.
W niedzielę 2 i 9-go b. m. księgarnia otwartą będzie od godz. 1-5-ej.

Księgarnia J. Zawadzkiego

Wilno, Wielka 7. Telefon 660.

➤ NA SEZON SZKOLNY ➤

Poleca olbrzymi wybór podręczników szkolnych dla wszystkich zakładów naukowych, a także kajety, atlasy, pomoce naukowe i t. d.

W niedzielę dn. 2 i 9 księgarnia otwartą będzie od godz. 1—5-ej.

Poszukuje się

wykwalifikowanego stenografa lub stenografki do agencji telegraficznej. Zgłoszenia piśmienne z podaniem curriculum vitae przyjmuje administracja „Słowa” pod „STENOGRAF”

ŻYTO Wysokolltewskie

ŻYTO Dańkowskie

ŻYTO Petkuskie

PSZENICA Wysokolltewska

Poleca do siewu jesiennego

Wileński Syndykat Rolniczy

w Wilnie, ul. Zawalna, 9

adres telegraficzny: „ROLNICZE”

Redakcja i administracja „Słowo”

POLECA SUMIENNEGO I UZDOLNIONEGO BIURALISTĘ.
OFERTY POD „A. S.” DO
ADM. „SŁOWA” : : : :

TEATR POLSKI WYSTĘPY (Lutnia)
K. JUNOSZA-STĘPOWSKIEGO

„Ósma żona Sinobrodęgo” komed. Savoir'a
w 3 aktach.

TEATR LETNI WYSTĘPY (Ugr. Bernard)
ELNY GISTAEDT

„NITOUCHE” operet. w 3 akt.
Horv'ego.
Początek o godz. 8-mej wiecz.

Dola nauczycielstwa.

Początek roku szkolnego... gehenna dla dzieci, rodziców i nauczycieli. Same straszkane twarze... dzieciom żal wakacji spędzonych na deszczu, rodzice siwieją z rozpaczy nad ceną mundurków (obowiązkowych), bucików i podręczników! Na kupienie odpowiednich książek na 1-szą klasę szkoły powszechnej trzeba wydać około 200 tys. a wyższe klasy? a gimnazjalne? Nauczycielki... te są bodaj najbiedniejsze. Weźmy dolę nauczycielstwa wiejskiego. Na to, by zostać wykwalifikowanym nauczycielem, trzeba albo zdać egzaminy przy kuratorjum, lub też przejść obowiązkowo 2 letnie kursy humanistyczne, dla złożenia matury nie później jak w 1925 roku.

Pierwszeństwo mają ci, co przeszli zeszłoroczne kursy i mieli za sobą prace piśmienne, mimo to, nieprzyjęto sporej ilości z powodu braku miejsca. W dodatku p. H. (inspektor szkolny miejski) oświadczył że kursy z r. 1919 i 21, na których wykładał prof. Kościakowski, p. Muchlińska i p. Kiewliczowa, nie mają znaczenia, a dopiero zeszło i tego roczne mają wartość. Ponieważ nauczyciele przechodzili tamte kursy, pracowali i dostali świadectwo z tem przekonaniem, że im się to przyda, obecnie nie wiedzą co o tem sądzić i są słusznie rozgoryczeni, że świadectwa tych kursów są nieważne, a oni nie są przyjęci na kursa, mające im dać możliwość zdania matury.

Tęgo roku w 24 ry dni „przewalono” galopem obrzybi program: całą literaturę polską, historię: starożytną i średniowieczną (początki) i polską do Kazimierza W. gramatykę z uwzględnieniem fonetyki i asymlacji dźwięków. Nauczycielstwo odpoczywa po kampanji szkolnej, ucząc się całymi dniami i nocami, słuchając dziennie pięć godzin wykładów. To jeszcze jest do wytrzymania. Ale oto program zimowy, pod tytułem: *nie możliw ość*.

Pięć godzin dziennie wykładu 40-stu minimum dzieciom, o b o w i ą z k o w e kursy wieczorne dla analfabetów najmniej 12 stu trzy godziny tygodniowo. W sumie osiem godzin, trzy razy na tydzień obowiązkowe zabawy i przedstawienia amatorskie w większe święta, rozdawnictwo książek z biblioteki szkolnej. To już jest niezłe przeciążenie pracą, ale to nic, w porównaniu czego ma dokonać nauczyciel czy nauczycielka w pracy dla przygotowania się do matury, pod groźbą nieprzyjęcia na letnie kursy i zwolnienia w najbliższej przyszłości. Oto spis książek, które w ciągu zimy ma przeczytać nauczyciel i napisać z nich 9 wypracowań, po dwa z każdego przedmiotu.

Ryniewicz z. Początkowy kurs hist. średniowiecznej, 1 tom

Geber Hist. powszechna 2 tomy. Korzona lub Za krzewskiego Hist. powszechna do Rewolucji francuskiej

Radliński. Geografia Rzeczypospolitej Polskiej.

Sosnowski. Geografia polski. Szo bert. Gramatyka (przerobić wszystkie ćwiczenia).

Chrzanowski. Hist. Literatury polskiej.

Komarnicki. Hist. literatury polskiej w XIX.

Dębicki. Pisarze polscy.

Dygasiński. Wilk, psy i ludzie.

O r z e s z k o w e j. Nad Niemnem

Sienkiewicz. Trylogja i Krzyżacy.

Prus. Lalka i Placówka.

Konopnickiej. Pan Balcer w Brzylji.

Pamiętniki Paska, Słowackiego

Anhelli, Balladyna, Reja Żywot człowieka poczciwego. Krasińskiego Irydjon, Marja Malczewskiego.

Tematy podane do wypracowań: Miłość Ojczyzny w Panu Tadeuszu, Skarga osobista i patryjotyczna w 2-ch elegjach Karpińskiego, o Aleksandrze Wielkim etc.

Nauczycielstwo wiejskie otrzymuje obecnie 800.000 m. a z dodatkami do miliona i przeszło (wyższe kategorie). Skasowano stojki i wszelkie świadczenia w naturze zamiast nich gmina uchwaliła zapomogę w postaci 2 dziesięcin ziemi do użycia. Ponieważ nie wszędzie są te dziesięciny do używalności, więc, zamiast tego, otrzymywać ma nauczyciel 200.000 i sam starać się o żywność wszelką, którą włościście paskują w sposób przerażający i wogóle nie chcą sprzedawać, czekając dni targowych lub wożąc do miasta. Opał ma też dostarczać gmina, czego bez chodzenia, prośb i starań rozmaitych się nie otrzymuje i dochodzi do zamykania szkoły w czasie mrozów. Bywa też, że po skończeniu roku szkolnego, w Maju, bo na wsi żadna siła ludzka nie może zmusić rodziców do posyłania dzieci dłużej, włościście, wynajmujący mieszkanie, wyrzucają nauczycielkę jako „nie potrzebną”, i nic nie robią, bo już dzieci się nie uczą.

Zestawiliśmy powyższe wiadomości może nam kto wytłumaczy 1) za jakie pieniądze ma nauczyciel nabyć bibliotekę wartą wiele milionów marek, a którą mu kazano przeczytać? 2) jak ma na to znaleźć czas, mając 8 godzin lekcyj, setki zeszytów do poprawiania, przygotowanie wykładu, rysowanie map, no i zajęcie z karpowaniem produktów, wypraszaniem opału etc.

Losy nauczycielstwa szkół powszechnych miejskich nie o wiele lepiej się przedstawiają przedewszystkiem nastąpiły tego roku „rugi” dla tych lub owych przyczyn. Mówią o 90 fachowych siłach, przybyłych z Małopolski. Na jeden moment nie zaprzeczamy, że to są osoby więcej wykwalifikowane od nieszczęsnego kresowego nauczycielstwa, które się polskości trzymało i polską naukę szerzyło w warunkach nie pozwalających na wykwalifikowanie się inaczej, jak ideowo. Czy wskazaniem jest, by usuwać ideowe, lub choćby tylko żyte z tutejszym środowiskiem i znające je, osoby dla niedokładności fachowych, które powolniej i bez zwalniania na parę tygodni przed zaczęciem roku szkolnego mogą być naprawione? Czy nie jest możliwym danie dłuższego terminu niż rok 1925 dla składania matur? Jaką korzyść mogą osiągnąć słuchacze z przebudowywania ich mózgow nauką podawaną w błyskawicznym tempie? A przedewszystkiem jak wymagać pracy, której wykonanie jest fizycznym niepodobieństwem, albowiem doba ma 24 godziny i z nich kilka musi być na sen i jedzenie poświęconych. Z wileńskiego personelu usuwa się trzydziście kilka osób, a przenosi na prowincję około stu. Nie możemy wchodzić w ocenę wartości zwolnionych osób, chodzi nam o spóźniony termin zawiadamianie co do przenosin na prowincję; przerzuca się tam studentów z 3-go kursu uniwersytetu, łamiąc od razu karierę naukową i trzy lata pracy. Nienormalne stosunki u nas sprawiły, że studenci są nauczycielami czy odwrotnie, obecnie zwalniają medyków i prawników, innym zaś uniemożliwia się dalsze kształcenie. Dlaczego więc rok, dwa temu, nie postawiło się zasady: nie wolno łączyć pracy nauczycielskiej z uniwersytecką. Nie byłoby obecnych zawodów i rozgoryczenia. Ale u nas co człowiek to system, co zmiana „głowy” to zmiana całości. Jak

na tem społeczeństwo wychodzi • tem wiemy wszyscy. Niedawno bez racji i powodu został zwolniony inspektor pow. Świeciańskiego, człowiek fachowy, znany i szanowany ogólnie. Gdy grono poważnych ludzi udało się do p Kuratora z przedłożeniem mu sprawy i pytaniami: za co? otrzymali odpowiedź, że pan Karator nie ma obowiązku się tłumaczyć i robi co chce. Czy by nie taką samą odpowiedź usłyszeli od Polakenfressera lub Stupajkowa, za dawnych, k a c y k o w y c h czasów? Słyszeliśmy, że w tych sprawach jeździła delegacja nauczycielstwa do Warszawy. Nie jest to dobrym objawem ani pomocą we współpracy sił miejscowych, jeśli się muszą odnosić z obroną swych praw i przedstawieniem swych krzywd aż do pana ministra. Nauczycielstwo szkół średnich pracuje, zwłaszcza na wsi, na t. zw. Kresach w warunkach często okropnych, bez żadnych pomocy naukowych, umysłowych rozrywek lub towarzyskiego kontaktu z bardziej oświeconymi jednostkami. Nie podobna tak bardzo zrażać ludzi do pracy, która jest fundamentem państwa i społecznym kamieniem węgielnym.

H. R.

Groźba nowej wojny.

Rząd Grecki czuje się głęboko upokorzony.

ATENY, 31.8. (Pat). Rząd grecki w półurzędowym komunikacie stwierdza, że żądania, wysunięte w nocie włoskiej, są zbyt ciężkie i zbyt poniżające dla Grecji. Rząd grecki gotów jest udzielić wszelkiego zadośćuczynienia, dającego się pogodzić z poczuciem godności narodowej, i gotów jest udzielić odpowiedniego odszkodowania, nie może jednakże przyjąć warunków tak dalece upokarzających, że równych nie znają dzieje dyplomacji.

Angielscy flegmatycy o porywczosci włoskiej

LONDYN, 31.8. (Pat). W angielskich kołach urzędowych uważają, że żądania włoskie, wystosowane do Grecji z powodu zamordowania członków misji delimitacyjnej, są zbyt porywcze i surowe. „Daily Telegraph” dowiadyuje się, że ze strony angielskiej uczyniona została propozycja, aby sprawę konfliktu grecko-włoskiego oddać pod rozstrzygnięcie Konferencji Ambasadorów.

• Satisfakcje.

PARYŻ, 31.8. (Pat). Grecki charge d'affaires wyraził Radzie Ambasadorów ubolewanie rządu greckiego z powodu mordu albańskiego.

Kondolencje.

RZYM, 31.8. (Pat). Cały korpus dyplomatyczny wyraził kondolencję Mussolinimu z powodu mordu albańskiego.

Odpowiedź grecka.

ATENY, 31. VIII. (Pat). Odpowiedź grecka na notę włoską została wczoraj wieczorem doręczona poselstwu włoskiemu. W odpowiedzi swej rząd grecki wyraża przekonanie, że twierdzenie włoskie, jakoby rząd ateński ponosił odpowiedzialność za ciężką obrazę, jakiej dopuszczono się w stosunku do Włoch jest niestusne. Rząd grecki zaznacza, że nie jest w możności przyjąć żądań, wyszczególnionych w paragrafach 4, 5 i 6 włoskiej noty werbalnej, ponieważ żądania te sprzeciwiają się honorowi i zasadom suwerenności państwa. Grecja godzi się natomiast oddać honory fladze

włoskiej, godzi się, aby w świątyniach greckich odbyły się nabożeństwa żałobne w obecności przedstawicieli rządu greckiego, godzi się, aby oddane zostały honory wojskowe w czasie eksportacji zwłok ofiar mordu, oraz godzi się na dopuszczenie oficerów włoskich do udziału w komisji śledczej. Odpowiedź grecka wyraża nadzieję, że Włochy uznają za dostatecznie uzasadnione stanowisko rządu greckiego, ożywiego duchem pojednawczym i pragnieniem udzielenia należytego zadośćuczynienia.

Oburzenie czy chęć sprowokowania wojny?

RZYM, 31. VIII. (PAT). Pisma donoszą, że rząd grecki natychmiast po otrzymaniu noty włoskiej zwrócił się do rządu angielskiego z prośbą o wpłynięcie na rząd włoski celem złagodzenia żądań, szczególnie tych, które sprzeciwiają się zasadom suwerenności państwowej, wyrażając gotowość przekazania sprawy Lidze Narodów. Według informacji nadeszłych z Londynu, rząd angielski odmówił prośbie greckiej. Rząd włoski wedle informacji pism jest zdecydowany nie wdawać się w żadną dyskusję z rządem greckim, przyczem na wypadek niezadowolającej odpowiedzi greckiej miałby w ciągu nocy wydać zarządzenia przegrotawcze. „Tribuna” donosi, że trzech korespondentów dzienników greckich zostali wezwani do wyjazdu z państwa.

Nowe Serajewo.

BERLIN, 30. VIII. (PAT). Omawiając obecny konflikt włosko grecki, pisma niemieckie jednogłośnie wskazują na analogię zamachu w Serajewie.

Niedostateczna odpowiedź.

WIENIEŃ, 30. VIII. (PAT.) Wiedeńskie Biuro informacyjne donosi z Rzymu, jakoby rząd grecki miał już dziś dać odpowiedź na notę włoską. Pisma podają, że odpowiedź ta nie zadowoli Włoch, gdyż Grecja odrzuca jakoby kilka punktów żądań włoskich, jako sprzecznych z pojęciem suwerenności Grecji.

Skarb i sądy.

(Telefonem z Warszawy).

„Robotnik” dzisiejszy przynosi artykuł zwrócony przeciw ministrowi Kucharskiemu, który jest kandydatem na ministra skarbu. „Robotnik” utrzymuje, że p. Kucharski utrzymuje bliskie stosunki z sen Hammerlinga, członkiem Piasta, który to senator jest pośrednikiem w zawieraniu pożyczki w Ameryce. Panowie Hammerling i Kucharski postawili za warunek, aby p. Kucharski został ministrem skarbu. Wiadomości te wymagają potwierdzenia.

Gazety opozycyjne przepelnione są artykułami wyrażającymi oburzenie, iż p. Spiczynski, redaktor mało znanego tygodnika „Głos Opozycji”, został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej za znieważenie ministra wojny, przytem prokuratorja zażądała od p. Spiczynskiego 25 milionów marek kaucji, w przeciwnym razie p. Spiczynski zostanie przed rozprawą sądową pozbawiony wolności.

W sądzie okręgowym w Białymstoku rozpatrywana była sprawa p. Landsberga, prezesa dyrekcji kolejowej wileńskiej przeciw redaktorowi Lubkiewiczowi z „Dziennika Białostockiego”, który zarzucił p. Landsbergowi „rusyfikację” kolei. Sąd uniewinnił p. Lubkiewicza.

Generał Konarzewski mianowany został Dowódcą D. O. K. Nr. 1 (Warszawa).

Kobiety XIX wieku.

ŻONA CEZARA.

(ciąg dalszy).

„Moi, je gagnais des batailles,
Josephine me gagnait des coeurs.”
Napoleon

Myśl rozwiedzenia się z Józefiną nie powstaje nagle w umyśle Bonapartego. Zjawia się już podczas wyprawy do Egiptu na wieść o wesolem, zbyt wesolemu życiu, prowadzonem przez Józefinę w stolicy. Ale przebacza, wzbrania się uwierzyć „oszczerstwom”. Tylko — zostawia sprawę kościelnego ślubu w zawieszaniu. Decyduje się na ów krok, na ostateczne legalne połączenie życia swego z tą kobietą, dopiero w przeddzień koronacji, wiedząc, iż oczywiście Pius VII nie może namaszczać czoła „nie-małżonce” cesarza. Od tej chwili Józefina staje się tak miłą, tak pożyteczną, tak niezbędną, iż Napoleon woli wciąż spodziewać się dobrych rezultatów koronacji, niż zrywać. Zresztą kto wie, po czyjej jest stronie przeskocza w ufundowaniu dynastji? Wątpliwie tę rozwiewa przyjście na świat syna Napoleona (Leon) z „nieprawego łoża” i od roku 1806-go rozwód jest postanowiony. Scena oznajmienia decyzji Józefi

nie, dobrze znana z dziejów anegdotycznych Pierwszego Cesarstwa, jest nawet popularna. Wybuca wieczorem 30-go listopada 1809-go roku gwałtowna scena pomiędzy Napoleonem a cesarową, która w ataku nerwowym pada zemdlona. Cesarz traci głowę i woła prefekta pałacu, Bousset'a, znajdującego się w sąsiednim pokoju. Obaj biorą na ręce zemdloną i niosą krętemi schodkami do górnych apartamentów, podczas, gdy któryś z dworzan świeci, postępując przodem Bousset potyka się i w chwili słyszy cichy głos „zemdlonej”: „Vous m'avez trop fort!”

Nie pomogły ataki nerwowe, płacze i omdlenia. Rozwód jest w grudniu 1809-go roku postanowiony ostatecznie. Kto ma rozwiązać małżeństwo, zawarte nietylko przed ołtarzem, lecz i przed narodem? Precedensu niema. Rozwodził się: Karol Wielki, Ludwik XII, Filip August i Henryk IV, ale żaden z nich nie zawierał małżeństwa cywilnego. Jaka instancja, jaki trybunał ma orzec: rozwiedzeni są wobec prawa? Sam Napoleon zakazał rozwiedzić się członkom swego domu. Jakże ma uchylić ten zakaz dla samego siebie? Znajdują wyjście Napoleon i Cambasères. Wyrok wyda — Senat, ponieważ sprawa rozwodu cesarza nie jest, ściśle rzecz biorąc, sprawą jego osobistą, tylko sprawą państwa: to akt polityczny konstytucyjny, nie podle-

gający kompetencji prawników, tedy w sprawie tej ma stanowić — Senat. Rozdania role; uczestnicy tej bezprzykładnej komedji wrecytowali je bez zająku. Formalności stało się zadość. Trudniej poszło z unieważnieniem ślubu kościelnego. Papież, uwięziony przez ekskomunikowanego cesarza w Savonie, ani chce o tem mówić! Niech przeto stanowią dwa trybunały, złożone z różnych dostojników Kościoła. Dlaczego związek małżeński nieważny? Bo pobłogosławiony został (przez kardynała Fesch'a) we własnej cesarzowej komnacie, bez świadków, a ślubu nie dawał proboszcz parafji panny młodej; w dodatku cesarz zawsze „był przeciwny” zawieraniu ślubu kościelnego. Na tych punktach zbudowano unieważnienie małżeństwa. Unieważnienie, które okazało się, oczywiście, wystarczającym, skoro cesarz austriacki oddał córkę za najlegalniejszą w świecie żonę „rozwiedzionemu” Napoleonowi...

„Dam ci księstwo, którego stolicą będzie Rzym, dam ci pięć milionów renty” — mówił Napoleon Józefinie w pierwszej chwili poezgalnego rozrzwienia — Nie przyciło do tego, wszelako donacje „na otarcie łez” wypadły znaczne. Rozwiedzionej ekscesarzowej zapewnił Napoleon 3 miliony rocznej renty, dał jej na własność Malmaison ze wszystkimi gruntami, a w dożywocie zamek i dobra Novarre oraz

pałac Elizejski, zamieniony następnie na zamek, i dobra Laecken pod Brukselą. Nie koniec na tem: zaspokoił 120 tu jej kredytorów, spłacając (po należytej redukcji) 1.400.000 fr. długu Józefiny, sumę, która miała być zwrócona skarbowi przez nią w ciągu dwóch lat. Pisze do niej często, odwiedza ją, sypie tysiącami franków dla dogodzenia jej upodobaniom i zachciankom a zdala od Paryża trzyma ją tylko w czasie przybycia Marii-Ludwiki. Opiekuje się nią jak dzieckiem, osobiście układa jej budżet, zapobiega rozrzućnym wydatkom, układa przepisy dla jej „dworu”, troszczy się, aby nie zbyło jej na towarzystwie, a że miejsca jej pobytu (raz czas znajdowania się pod Paryżem w Malmaison lub dalej od stolicy ma pod ścisłą kontrolą, dziwić się trudno. Nie stała się Malmaison ogniskiem antinapoleońskiej opozycji, ale stać się mogła! Józefina, nawet rozwiedziona, była zbyt wybitną osobistością, aby nie mogła w danej chwili zaważyć na sprawach państwa. Jest w jej porządowej sytuacji i upokorzeń niewiele i też tajonych, i goryczy. Jest przedewszystkiem żal za utraconą koronę; ale położyliśmy już raz nacisk na łatwość Józefiny pocieszania się, na łatwość rozpraszania rozrywkami i galgankami smutków, na razie w ciężkie nawet lzy obfitych.

Czesław Jankowski.

Z Kowieńszczyzny.

Odwolanie przedstawiciela sowieckiego na Litwie.

KOWNO. Rosyjski przedstawiciel na Litwie Kożelnikow zostaje odwołany. Na przedstawiciela Rosji Sow. mianowany zostanie Lorenc, radca poselstwa w Warszawie. (WILBI).

Prasa litewska o niepodpisaniu projektu konferencji Ambasadorów.

KOWNO. Prasa litewska o decyzji Rady Ambasadorów w sprawie statutu Kłajpedy pisała bardzo niewiele, starając się zatuszować, jako niekorzystną z punktu widzenia rządu litewskiego. Przemówiła dopiero teraz, po odmowie podpisania zalecanego przez Radę Ambasadorów projektu statutu dla Kłajpedy. Wszystkie prawie dzienniki projekt ten uważają za „zamach na samodzielność i istnienie Litwy”, za „usiłowanie Warszawy i jej przyjaźni o zadanie ciosu w samo serce Litwy”. Półoficyjalne „Echo” pisze: Rada Ambasadorów może się opierać na prawach Polski do Kłajpedy, ale na żadnym z tych mitycznych praw nie może budować tych przewilejów dla Polski, które przewiduje projekt. Litwa jest krajem tranzytowym i temu zaprzeczać nie można i dyplomacja nasza godzi się na wszystkie ustępstwa konieczne dla wprowadzenia prawidłowej komunikacji handlowej w Europie. Litwa jednak nie jest przydrożną karczmą, dającą prawo każdemu przejeżdżającemu wprowadzenia swoich porządków. Rada Ambasadorów winna wiedzieć, że litewsko-polskie dobre stosunki niechybnie mogą być ułożone tylko na dobrowolnej zgodzie obydwóch narodów. Usiłowania europejskiej dyplomacji zrealizowania neutralizacji Niemna wtedy być mogą tylko życiowymi, jeżeli nie będą służyły w parze z propozycjami nie do przyjęcia. (WILBI).

Falszywe banknoty na Litwie Kowieńskiej.

KOWNO. Przed kilku dniami pojawiły się na Litwie Kow. fałszywe pięcioliteńki. Różnią się od prawdziwych brakiem podpisów (na prawdziwych są trzy), posiadaniem pięciocyfrowego numeru (niepodrobione posiadają numery sześć lub siedmiocyfrowe). Wodne znaki jednak są tak na prawdziwych jak i fałszowanych banknotach.

Członkowie Parlamentu Angielskiego odwiedzają państwa Bałtyckie.

KOWNO. Część delegacji parlamentu angielskiego, która zwiedzi państwa Bałtyckie i Litwę Kow., według informacji urzędowej Elty, wyjechała z Londynu morzem, druga zaś część przez Berlin. Ta część przybyła do Wierzbolowa 26 sierpnia rano i udała się do Rygi, gdzie oczekiwać będzie na drugą grupę swych kolegów. Delegacja odwiedzi w pierw Łotwę, następnie Estonię Litwę Kow. (WILBI).

Senator amerykański o przyszłości Państw Bałtyckich.

KOWNO. Jak podaje urzędowa Elta senator amerykański Poll, który wrócił z Rosji, w rozmowie z przedstawicielami prasy amerykańskiej oświadczył, że finanse rosyjskie uległy polepszeniu i jego zdaniem po upływie paru lat Litwa, Łotwa i Estonia będą prosiły Rosję o przyjęcie jej do swego związku. (WILBI).

Komitet Litewskich Wędrownych Wystaw rolniczych.

KOWNO. Przy ministerstwie rolnictwa utworzył się i rozpoczął działalność Komitet Litewskich Wystaw Rolniczych, który zamierza zorganizować cały szereg wystaw na prowincji. (WILBI).

Wiadomości Agencyjne.

Polska Agencja Telegraficzna.

„Dziennik Gdański” donosi, że w Targach Wschodnich weźmie udział 30 przedsiębiorstw gdańskich.

Wiadomość jakoby p. Benesz był wczoraj przyjęty przez papieża jest niezgodną z prawdą. P. Benesza przyjął w zastępstwie Gaspariego monsignor Gorgongini.

Przybyli do Paryża w przejeździe do Genewy prezydent Irlandji Gosgraw oraz ministrowie spraw zagranicznych i oświaty. Zostali oni powitani przez przedstawiciela republiki.

„Izwestija” donoszą, że obecny stan zdrowia Lenina rokuje najlepsze nadzieje.

Agencja Wschodnia.

Zarobki dzienne robotników portowych w Gdańsku ustalono na czas od 20 b.m. do 1-go września na 10,500,000 mk.

TELEGRAMY.

Posiedzenie Trybunału Haskiego.

WARSZAWA, 20.VIII. (PAT). Na posiedzeniu Stałego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze, które odbyło się 27 b. m., p. Rostworowski uzasadnia tezę polską, analizował klauzule art. 12—traktatu o mniejszościach.

Zestawiwszy postanowienia traktatu wielkich mocarstw z Rumunją o Besarabji oraz konwencji polsko-niemieckiej o Gór. Śląsku, p. Rostworowski wykazał, że zarówno wielkie mocarstwa jak i Liga Narodów wyodrębniły przepisy o obywatelstwie z kompleksu spraw o mniejszościach narodowych, następnie stwierdził, że Niemcy, którzy mogą się ubiegać o obywatelstwo na mocy art. 4, nie mogą korzystać z gwarancji, które dotyczą tylko mniejszości wchodzących organicznie w skład Polski. W końcu Rostworowski poddał sumiennej krytyce redakcję pytań postawionych trybunałowi.

25-lecie Panowania królowej Wilhelminy.

BERLIN, 31.VIII. (PAT). Przygotowania do uroczystego obchodu 25-lecia rządów królowej Holandji są w pełnym toku. Punktem kulminacyjnym uroczystości będzie 4 dniowy pobyt królowej w Amsterdamie, gdzie odbędzie się na jej cześć przedstawienia, pochody i t. d.

Darejne wysiłki.

BERLIN, 31.VIII. (A. w.). Według wiadomości z Amsterdamu, policja holenderska skonfiskowała 10 000 egzemplarzy broszury ulotnej o charakterze komunistycznym, skierowanej przeciwko królowej Wilhelminie i ks. małżonkowi. Ulotka miała być rozpowszechniana podczas obchodu 25 rocznicy panowania królowej Wilhelminy.

Upadek Cerkwi Prawosławnej.

MOSKWA, 30.VIII. (PAT). Przebywający w Moskwie przedstawiciele patrijarchatów wschodnich, mianowicie archimandryci: Jakób i Paweł, według doniesień prasy sowieckiej, mieli jakoby oświadczyć synodowi, że uważają go za jedyny organ rządu w rosyjskim kościele prawosławnym. Patr. Tichona nie uznają. Synod postanowił zwrócić się do urzędu amerykańskiego z zawiadomieniem, że metropolita amerykański Platon został przez Synod pozbawiony stanu biskupiego, oraz, że nigdy nie był mianowany do Ameryki. Synod mianował swym przedstawicielem w Ameryce

Protopieja Kiedrowskiego. W sprawie Platona synod prosi rząd amerykański o zabronienie mu wyprzedawania kosztowności kościelnych.

Zbiorowy telegram.

PARYŻ, 30. VIII. (PAT). Konferencja ambasadorów wysłała do Aten zbiorowy telegram, w którym rządy francuski, belgijski i włoski wyrażają energiczny protest przeciwko zbrodni dokonanej w Albanji. Telegram wzywa rząd grecki do wszczęcia śledztwa celem ustalenia osób odpowiedzialnych za zbrodnię. Mocarstwa zastrzegają sobie powzięcie sankcji, które będą uważały za niezbędne.

Niezwykle ważne narady niemieckiego gabinetu.

BERLIN, 31.8. (PAT). Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady Ministrów. Omawiano sprawę stopniowego zaniechania biernego oporu, oraz kwestję ewentualnego powrotu do Niemiec byłego następcy tronu,

Mowa Galwanowskiego.

KOWNO, 31. 8. (PAT). Podczas otwarcia kowieńskiej wystawy rolniczej Galwanuskas, wygłosił wielką mowę polityczną, którą podajemy w streszczeniu: Dla utrwalenia niepodległości Litwy należy posiadać aparat administracyjny, dobrze uzbrojoną armję i pełną harmonję polityczną. Co dotyczy tego ostatniego, to mniejszości narodowe Litwy powinny otrzymać prawa samorządowe, nie kolidujące z interesami państwa.

Polityka zagraniczna Litwy jako małego państwa winna kroczyć drogami pokoju-

KRONIKA.

SOBOTA

1. Dnia:
M. Bronisław,
Jutra:
Stefano Kr.

Wsch. słońca o godz. 5 m. 07.

Zach. słońca o godz. 6 m. 53.

WILENSKA.

— **Posiedzenie Rady Miejskiej.** Dn. 30 b. m. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej. Na początku odczytano oświadczenie Delegatury Rządu iż poprzednia uchwała Rady Miejskiej o zniesieniu taksy drożkarskiej nie została przez nią zatwierdzona.

Radny dr. Dembowski znajduje, iż taksa dla drożkarzy jest konieczną, gdyż za jeden i ten sam kurs drożkarz żąda raz 10 tys. mk., drugi zaś 20 tys. mk.

Po krótkich debatach polecono Magistratowi opracować stałą taksę drożkarską, którąby regulowano według wzrostu cen na owies.

Następnie wybrano radnych Fedorowicza, Engla i Wygodzkiego, jako reprezentację m. Wilna na 7-m dorocznym zjeździe przedstawicieli miast Polski, który odbędzie się w Katowicach, dn. 7—8 września r. b.

Pozatem uchwalono udzielać stałą pomocę dla przytułku podrzutek „Dzieciątka Jezus”, w wysokości 250 złotych polskich miesięcznie.

Bez dyskusji przyjęto wniosek Magistratu, aby przy opodatkowaniu ładunków kolejowych podzielono je na kategorie i przystosowano do poborów państwowych opłat kolejowych. Przy tym systemie uniknie się potrzeby zwiększenia stawek przy każdorazowym podniesieniu taryfy kolejowej, wywołanem spadkiem waluty, gdyż opłaty miejskie jako odpowia-

wemi, dążąc do pokowego rozwiązania wszystkich konfliktów. Nie należy tracić z oczu, że rozwiązania mogą być sprzeczne z interesami kraju i zagrażać honorowi państwa. W stosunkach z innymi państwami, Litwa zawsze będzie popierała państwa dążące do utrzymania pokoju. Litwa jest zainteresowana, aby idea Ligi Narodów weszła w życie. Mówiąc o stosunkach gospodarczych w kraju Galwanuskas podkreślił, że produkcyjne siły kraju muszą być zwiększane z każdym dniem.

Omawiając otwarcie wystawy, oświadczył z ubolewaniem, że na tej wystawie nie są reprezentowane wszystkie ziemie litewskie, a mianowicie brak Wileńszczyzny. Na wystawie ubiegłego roku—oświadczył Galwanuskas—mówiłem o konieczności posiadania własnego portu, w roku bieżącym sprawa ta przedstawia się daleko lepiej.

Litwa otrzymała port dzięki odporności tych, którzy sami zrzucili jarzmo wiekowej niewoli. Sprawa Kłajpedy w rzeczywistości jest rozwiązana. Port kłajpedzki znajduje się faktycznie w rękach litewskich, ale z niektórymi ważnymi państwami Litwa jeszcze nie doszła do porozumienia w sprawie Kłajpedy; wobec tego powinna się bronić przeciwko projektom, które państwa te przedstawiają. Wreszcie Galwanuskas zaznaczył iż należy pamiętać że stolica Litwy Wilno dotąd nie jest jeszcze oswobodzona.

Prasa litewska uzupełnia mowę powyższą tem, że była ona formalnym odrzuceniem francuskiego projektu statutu dla Kłajpedy. Ustęp w sprawie mniejszości narodowych został wywołany faktem, że na terenie Ligi Narodów rozważana jest obecnie sprawa mniejszości narodowych.

dające pewnej kategorii opłat kolejowych będą automatycznie się zastosowywały do tych ostatnich.

W końcu przeczytano referat Magistratu w sprawie wydzierżawienia 11-u kiosków do sprzedaży gazet. Z powodu braku quorum dyskusja nie odbyła się i posiedzenie zamknięto.

Charakterystycznym jest, iż radni socjaliści stale nie zjawiają się na posiedzenia.

— **Podróż Inspekcyjna pana Delegata Rządu.** 1-go września Delegat Rządu p. Walery Roman, który przerwał urlop odpoczynkowy powracając do Wilna, udaje się na inspekcję pogranicza rosyjskiego, w celu stwierdzenia stanu bezpieczeństwa, w powiatów Wilejskiego i Dziśnieńskiego. W Olechnowiczach mają przybyć starostowie odnośnych powiatów, gdzie p. Delegat odbędzie konferencję, poświęconą sprawom bezpieczeństwa. W podróży p. Delegatowi towarzyszą: Inspektor Administracji p. Obrocki, Komendant 16-go Okręgu Policji p. Praszalowicz, Sekretarz Osobisty p. Piotrowicz i przedstawiciel władz wojskowych. (A. W.).

W innym świetle.

W związku z zamieszczoną w 190 N° „Dziennika Wileńskiego” wzmianką p. t. „Nasze zabytki” zarządca Pałacu Reprezentacyjnego w Wilnie Generał Zenon Czaplinski prosi nas o zamieszczenie wyjaśnienia, że w czasie pierwszego przyjazdu p. Marszałka Józefa Piłsudskiego do Wilna na uroczystości wcielenia Wileńszczyzny do Rzplitej Polskiej, p. Marszałek J. Piłsudski był oburzony na komendę warty za źle zrozumianą gorliwość służbową co do wzbraniania publiczności chodzenia po chodniku od strony Pałacu.

Zarządzenie to zostało natychmiast odwołane. Co zaś do oglądania wnętrza gmachu, to i za czasów p. Marszałka J. Piłsudskiego — publiczność korzystała z tego prawa.

Uwaga

NA SEZON SZKOLNY

Księgarnia Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego w Wilnie

ul. KRÓLEWSKA Nr. 1.

ul. WILENSKA Nr. 36.

Bogato zaopatrzona we wszystkie podręczniki szkolne dla Szkół Powszechnych, Średnich i Wyższych.

Posiada w olbrzymim wyborze wszystkie niezbędne dla Szkół materiały piśmienne.

W niedzielę 2-go września księgarnia będzie otwarta od godz. 1-ej do 5-ej.

TEATR I MUZYKA

— **Teatr Polski.** Dzień wznowienie arcywesołej komedji Savoir'a „Osma żona Sinobrodego”. Role główne odtworzą p. K. Juosza Stępowski i uroczą w roli żony p. Juno.

W niedzielę „Osma żona” poraz drugi. W poniedziałek premiera: „Eskapada” komedja Trarieu. — **Teatr Letni w ogrodzie po-Bernardynskim.** Dzień występ Szwedki, uroczą p. Elny Gistaedt, w roli Dyoniz de Flarigny w „Nitouche”. Zainteresowanie, jakie budzi w naszym mieście dzisiejsza premiera, zapowiada „Nitouche” długotrwałe powodzenie. W akcie I i II tańce układu baletmistrza E. Morawskiego. Orkiestrą dyryguje dyr. A. Wiliński. Reżyserja J. Józefowicza.

— **Występy Elny Gistaedt.** Znakomita szwedzka primadonna operetkowa Elna Gistaedt, której głos świeży, niezrównany temperament, oraz cała postać techną wdziękiem, ukaże się dziś w operetce „Nitouche”. Nieznaną do tej chwili wjawisko ściąganie niewątpliwie tłumy publiczności do teatru Letniego na wieczór dzisiejszy.

KRADZIEŻE I WYPADKI

— **Wykrycie 2-ech gorzelni potajmnych.** Policja 5-go kom. wykryła potajmne gorzelnie w domu № 39 przy ul. Nowogrodzkiej i domu № 18 przy ul. Dolnej. Właścicielki tajnych gorzelni Chaja Grul i Ester Szapiro zostały ujęte.

— **Woda uniosła.** Dn. 30 ub. m. kąpiel się w jeziorze (Troki) utopił się mieszkaniec m. Wilna Wiktor Moniowski (Zaręczce 13). Ciało utopionego dotychczas nie wydobyto.

— **Dzika swawola.** Dn. 31 ub. m. bawiąc się zlamala sobie nogę 4 letnia Hinda Milchikier. Poszkodowanej lekarz pogotowia udzielił pierwszej pomocy.

— **Nieostrożność.** Dn. 30 ub. m. przez nieuwagę odcięta sobie palec 50 letnia Aleksandra Ziemska. Pogotowie udzieliło pomocy.

— **Tajny handel tytoniem.** Policja 7-go kom. zatrzymała Frota Bauma, który prowadził tajny handel tytoniem oraz papierosami.

— **Zatrzymanie fałszerza dokumentów.** Policja zatrzymała Leibe Gelfera, który na szerokiej skali fałszował różne dokumenta, przeważnie osobom nielegalnie przybywającym z Rosji sowieckiej.

Z CAŁEJ POLSKI

— **Wycieczka szkolna francuska.** Dnia 30.8 przybyła do Krakowa wycieczka

szkolna francuska pod przewodnictwem znanej przyjaciółki Polaków, p. Rosy Bailly. W wycieczce bierze udział wielu profesorów i studentów uniwersytetów francuskich. Dzień nastąpi uroczyste powitanie wycieczki w uniwersytecie, dalsze zwiedzanie miasta i wyjazd do Wieliczki. Prócz tego bawi w Krakowie liczna wycieczka złożona z 3 tysięcy robotnic i robotników z Wileńszczyzny, która we środę zwiedzała zabytki Krakowa. (A. W.)

— **250.000 banknoty.** Czynnąc zadość powszechnemu odczuwanemu brakowi banknotów opiewających na wyższą sumy, potrzebnych w obecnych warunkach przy wielkich wydatkach, Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa puściła z dniem 30 sierpnia 1923 r. w obieg nowe banknoty w odcinkach po Mrk. 250.000. Banknoty powyższe nie stanowią zwiększenia inflacji, lecz służą tylko do zastąpienia niemi odcinków niższych, które, zwłaszcza w większych ilościach, przedstawiają znaczne trudności przy ich liczeniu i przechowywaniu. (A. W.)

— **Z Targów Wschodnich.** W odpowiedzi na wystosowane do wszystkich rządów zaproszenia na uroczystość otwarcia III Targów Wschodnich, Dyrekcja Targów otrzymała szereg podziękowań, między innymi od belgijskiego ministra spraw zagranicznych, ministra spraw zagranicznych Finlandji, senatu gdańskiego. Na otwarcie Targów przybędzie w imieniu rządu fiński poseł Finlandji. Z ramienia senatu gdańskiego przyjeżdża senator Jewełowski, a jako przedstawiciel Sowietów — Fiodorow z 3 współpracownikami.

Jak donosi Dziennik Gdański, udział gdańskich firm w tegorocznych Targach Wschodnich zapowiada się bardzo poważnie. W skład wystawców wchodzi: gdańska fabryka wagonów, fabryki likierów, czekolady, środków farmaceutycznych, konserw, wyrobów papierowych, pasów popędowych, kas ogniotrwałych, masy

drukarskiej itd Ogółem reprezentowanych będzie około 30 przedsiębiorstw. Stocznia gdańska nie weźmie udziału w Targach, gdyż projektowany osobny pawilon stoczni z powodu strajku stolarzy nie został na czas zbudowany.

ZE ŚWIATA

— **Współzawodnik jedwabnika.** Na Madagaskarze istnieje pajak, mierzący wraz z łapami 7 centymetrów średnicy, a będący poważnym współzawodnikiem gąsienicy jedwabnika.

Pajak ten, zwany przez krajowców Balale, wytwarza nić wprawdzie bardzo cienką, ale tak mocną, że może być od razu użyta do przędzenia, gdy tymczasem potrzebna skrócić kilka nici jedwabnika, aby uzyskać nić równej mocy.

Niść Balale przypomina mocno jedwab, może być bielona i farbowana.

W lesistych okolicach Madagaskaru istnieją miliony tych pajaków i krajowcy dawno już znają ich właściwość, którą wykorzystują przez wtykanie w ziemię prętów bambusowych w odległości pół metra jeden od drugiego. Pajaki szybko spotrzegają te wygodne podpory i rozpinają na nich swe sieci.

W założonej przez władze francuskie w Tanarivie, stolicy Madagaskaru, szkole rzemiosł dokonano niedawno z temi pajakami prób, które dały wynik zupełnie pomysłny.

Każdy z pajaków wydzielal w ciągu dwóch dni 300 do 400 metrów jedwabiu i praca ta trwa przez dziesiątki dni, poczem zwierzątko zamiera.

Hodowla Balale nie jest trudną, pajak ten bowiem żywi się wszelkiego rodzaju drobnymi owadami.

— **Kongres przeciwalkoholiczny w Kopenhadze** omawiał sprawę opcji lokalnej, kwestji zakazu używania alkoholu. P. Radziwiłłowicz wyjaśnił, że w Polsce podobna

ustawa istnieje oddawna i znalazła konkretne zastosowanie. Na wniosek przewodniczącego zebrania uchwalilo przesłać wyraz uznania sejmowi i rządowi polskiemu. Stały komitet międzynarodowego kongresu przeciwalkoholicznego został powiększony przez kooptację Jana Szymanowskiego, przedstawiciela Polski.

WARSZAWSKA GIEŁDA

urzędowa 31 sierpnia b. r.

Dolary	2,9000
Przekazy: New York	249.000
Berlin	0,02,15-0,01,95
Londyn	1.134.000-1,132,500
Paryż	14.250
Wiedeń	351
Praga	7.340
Belgia	11400
Szwajcaria	4.5050

Tendencja mocniejsza.

GDAŃSKA GIEŁDA

urzędowa 31 sierpnia b. r.

Marka polska	4189-4310
Przekazy: Warszawa	3959
New York	10,73250-107,27750
Londyn	4738120-47618750

BERLIŃSKA GIEŁDA

urzędowa 31 sierpnia b. r.

Marka polska	4289-1310
Przekazy: New York	102/4250-10325750
Londyn	46812500-47187500
Paryż	562540-563400
Wiedeń	14700-14800
Praga	305235-305265
Belgia	478800-481200
Szwajcaria	1865325-1871075

Tendencja osłabiona.

Redaktor

Stanisław Mackiewicz.

Przetarg.

Kierownictwo Rejonu Inżynierji i Saperów Lida niniejszem ogłasza przetarg na dzień 4-go września 1923 r. o godz. 12-iej na następujące roboty:

A) W GARNIZONIE LIDA:

I) W koszarach im. Gen. Rydza-Śmigłego I szej grupy:

1. Pobudowanie stajni dla szpitala Rejonowego.

II) W koszarach im. Gen. Rydza-Śmigłego II giej grupy:

1. Dorobienie drzwi, ram okiennych, oraz oszklenie i pomalowanie olejno takowych w budynkach Nr. Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 38, 39 i 40.

2. Remont kapitalny budynku Nr. 12.

3. " " " " " 13.

4. " " " " " 32.

III) Rejonowe Zakłady Gospodarcze w LIDZIE:

1. Remont dachu szopy magazynu żywnościowego Nr. 1.

2. Remont dachu szopy magazynu żywnościowego Nr. 2.

B) W GARNIZONIE WOŁKOWYSK:

1. Przerobienie studni i postawienie pompy i wieży ciśnieni przy składach opałowych i magazynach żywnościowych.

2. Remont kapitalny studni obok pralni w koszarach im. Ks. Józefa Poniatowskiego.

3. Remont kapitalny piekarni garnizonowej budyn. Nr. 21.

4. Remont kapitalny magazynów żywnościowych Nr. Nr. 4, 6, 7 i 8.

5. Remont kapitalny budynków koszarowych Nr. Nr. 1, 2 i 4.

Blizszych informacyj, jak również przeglądanie ślepych kosztorysów, wzorów ofert, ogólnych warunków przetargu i wykonania robót, udziela kierownictwo Rejonu w godzinach urzędowych.

Oferty należyćie osteplowane w zalakowanych kopertach ze stemplem firmy u góry i odpowiednim nadpisem powinny być złożone w Kierownictwie Rejonu Inż. i Sap. Lida (Suwalska Nr. 11) do dnia 4-go września b. r. przed godz. 12-tą.

Wadium w wysokości 3 proc. od zaofiarowanej ogół. sumy należyćie złożyć w Izbie Skarbowej, kwit zaś dołączyć do oferty.

Oferty bez należyćie opłaty stemplowej i bez załączonego kwitu na złożone wadium będą unieważnione.

Komisja zastrzega sobie prawo wyboru oferenta.

Kierownictwo Rejonu Inżynierji i Saperów Lida

L. dz. 1.249 Inż. z dn. 21-VIII-1923 r. Lida, dn. 21-VIII-1923 r.

WĘGIEL KAMIENNY

we wszystkich sortymentach dostarcza tylko hurtowniom i przemysłowcom

SZ. RAPP. Kraków

Długa 50. Telefon 4379.

Obwieszczenie.

Dyrektora Wileńskiej Izby Skarbowej o nowym cenniku wyrobów tytoniowych fabryk Wileńskich, obowiązującym od dnia 1 września 1923 r.

Rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 24 sierpnia 1923 r. L. 3429 ustanowiony został, począwszy od dnia 13 sierpnia r. b., nowy cennik wyrobów tytoniowych fabryk rządowych jako też i prywatnych.

Ceny na wyroby tytoniowe fabryk prywatnych ustanowiono następujące: 1) Tytonie krajane — cena za 1 klg. „Luksusowy” — 1 500.000 mk., „Najprzedniejsz” — 1 200 000 mk., „Przednie” — 960.000 mk., „Sredni A” — 660.000 mk., „Sredni B” (fajkowy) — 380.000 mk., „Sredni C” (fajkowy) — 280.000 marek 2) Machorka — 320.000 mk. za 1 klg., 3) Tabaka do zazywania za 1 klg. „Przednie” — 160.000 mk., „Sredni” — 96.000 mk 4) Tytoń do zucia — 380.000 mk. za 1 klg. 5) Papierosy za 1 sztukę: „Luksusowe A” bez ustnika—2000 mk., z ustnikiem — 1500 mk., „Luksusowe B” — bez ustnika 1600 mk., z ustnikiem — 1250 mk., „Najprzedniejsz A” — 1050 mk., „Najprzedniejsz B” — 900 mk., „Przednie A” — 800 mk., „Przednie B” — 700 mk., „Srednie A” — 600 mk., 6) Cygara za 1 sztukę: „Luksusowe A.” — 17000 mk., „Luksusowe B” — 13000 mk., „Najprzedniejsz A” — 10800 mk., „Najprzedniejsz B” 8400 mk., „Przednie A.” — 6100 mk., „Przednie B” — 5000 mk., „Srednie A.” — 4000 mk.,

Inwentaryzacji podlegają zapasy wyrobów i opasek banderolowych, znajdujące się na dniach 13 sierpnia r. b. w wileńskich prywatnych fabrykach tytoniowych i składach fabrycznych prywatnych fabryk.

Cenniki urzędowe każdy sprzedawca obowiązany wywiesić w sklepie swoim lub składzie na miejscu widocznem.

(—) Czarnocki

Dyrektor

Wilno dn. 31 sierpnia 1923 r.

Restauracja „APOLLO“ Dąbrowskiego 5

D Z I Ś NOWE WYSTĘPY

Wieczory wokalnobaletowe
Początek o godzinie 9-tej wieczorem.

SZKŁO OKIENNE tanio

Pracownia przyjmuje do LUSTRA
naprawy stare plamiste

Ulica WIELKA Nr. 35 II-gie piętro.

DOM HANDLOWY „KARSAKOSOW“

w Wilnie, przy ul. Sadowej 6.

Hurtowa sprzedaż
maki żytniej wszelkich gatunków,
i przennej śledzi, Manny-kaszy
(—) przybył nowy transport (—
SŁONINY AMERYKAŃSKIEJ
po cenach tanich. Dla instytucji — rabat.

OBWIESZCZENIE

Dyrektora Izby Skarbowej
w przedmiocie podwyższenia podatku
od kwasu octowego.

Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25-VIII-1923 r. począwszy od 1-go września r. b. dotychczasowy podatek spożywczy od kwasu octowego podwyższa się z 6.000 do 12.000 mk. od 1 kilograma.

W związku z tem posiadacze kwasu octowego ponad 1 kilogram, muszą zgłosić w przeciągu 3 dni w Urzędach Akcyzowych w Wilnie i Wilejce, lub Inspektorów Akcyzowych deklaracje o posiadanych przez nich zapasach, w celu opłaty dodatkowej.

(—) J Czarnocki.

Dyrektor

Wilno, dnia 31 sierpnia 1923 r.

D-r Med. Kobieta-lekarz
D. Zeldowicz D-r Szwarc-Zeldowicz
z Moskwy Przyjmuje: 12 i pół — 2 i 3-5

przyjmuje od g. 10-1 i 5-8 Choroby kobiece, oraz spec. weneryczne, moczopłciowe, syfilis i skórne; ul. Mickiewicza (b. 8-to Jerska) Nr. 24.

Biedna wdowa

utrzymująca rodzinę, została okradzona z powierzonych jej pieniędzy, prosi więc litościwych ludzi o składkę pieniężną, gdyż takowe musi zwrócić właścicielowi, lub stracić posadę.

Łaskawe ofiary przyjmuje Administracja „SŁOWA” dla „M. A.”

AKUSZERKA z WARSZAWY
udziela porad. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz.
Mickiewicza 46—6.

Choroby oczu

D-r K. Dąnbrowski
ul. Mickiewicza 1 m. 4.
wejście od placu Katedralnego. Od godz. 9-7

Potrzebne niezwłocznie mieszkanie (2 pokoje z kuchnią) bez mebli. Łaskawe oferty: na ul. Zarzeczną № 7 m. 6.

Pokojowa

z praniem potrzebna od 1 września tylko z dobrymi świadectwami. Zgłaszać się ul. Zygmuntowska 6 m. 1 do godz. 10 rano i o 1-6 g. po poł.

Dr. LEON GINSBERG

Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka Nr. 3-róg Wileńskiej
Telefon 352.
Przyjmuje od g. 9—14—7.

D-r Wołodzko

Ordynator szpitala Sawioz
Choroby skórne i wener.
Od godz. 12-2 i 5-6,
Zawalna 22.

Doktor

Ablamo Wiczowa
choroby kobiece i akuszerja
ul Kasztanowa 7-7
od g. 3-4.

Dr. Cz. Koneczny

Choroby zębów
Powrócił i wznowił przyjęcia chorych Mickiewicza 11 od 10 do 12 i pół i 4 do 6 i pół

Dr. M. Mienicki

powrócił
choroby wener. syfilis i skórne (leczenie szt. słoncem górskim) Wileńska 34 m. 3, przyjmuje od 4-7

Zgubiono kartę demobil. na im. Jana Dubickiego. Unieważnia się.

Z powodu przeniesienia inżyniera do szczególnych zleceń przy Prezesie Dyrekcji Wileńskiej P. K. P. p. Stefana Kadera na inne stanowisko, odbędzie się w dniu 1-IX-1923 r. o godz. 9 wiecz. pożegnalny odczyt na temat „Koncerny naftowe i współczesna polityka światowa” w Domu Kolejarza Polskiego „Ognisko” Y. M. C. A.

Kolejowa Nr. 19.
Wejście płatne.

Odnajmę 4-6 pokojów z kuchnią wygodami w środku miasteczka, na Antokolu lub Zwierzynku. Zapłacę wysokie odstępnę, czynsz z góry. Oferty składać: Akademickie Biuro Ogłoszeń, Wielka 54, dla „W. K.” od g. 9—3.

Mążństwo (bezdzietne) poszukuje pokoju z meblami lub bez w mieście Cenna obojętna. Oferty do adm. pod „№1314”

40 bron sprzedawanych, siedmiożebowych, systemu Osbornie'a sprzedam. Cena okazyjna. Inżynier Chomiński. Warszawa, Piękna 11.